BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini
EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939
Nr. 233 Sâmbătă 26 August 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CANALUL BEGA

Pe lângă legăturile de cale ferată dintre România și Iugoslavia, mai avem o cale navigabilă — canalul Bega, — care prezintă o deosebită importanță în materie de transporturi fluviale, atât pentru noi, cât și pentru vecinii și amicii noștri iugoslavi. Condițiile în care se efectuează transporturile pe acest canal, din cauza actualului regim al navigației și al utilajului redus al punctelor de încărcare și descărcare, nu sunt favorabile dezvoltării navigațiunii și nici intereselor economice ale regiunilor bănățene învecinate.

Care este caracteristica acestui canal și regimul său de navigație?

Lungimea sa navigabilă este de 114 km., iar lățimea de 16 m. la fund, permițând încrucișarea a două vase, — bineînțeles cu tonaj mic.

Pe teritoriul român, între Timișoara și Otelek, canalul are o lungime de aproape 40 km., iar pe teritoriul iugoslav, între Otelek și Titel, lungimea sa e de 74 km.

Pe teritoriul nostru, canalul e prevăzut cu două ecluze, în care se pot angaja două vase alăturate, cu o lungime de maximum 70 m.

Vasele mai mici trec pe sub podurile canalului. Numai sub podurile de la Utvin și Timișoara, vasele coboară nivelul apei prin manevrarea vanelor ecluzei din aval.

Navigația se face, prin „halaj", sau prin remorcare cu șalupe speciale.

Noi dispunem pe acest canal de portul Timișoara și de punctele de încărcare de la satul Sân Mihai, Ulivar, Dunics și Otelek.

Așezat pe ambele maluri ale canalului Bega, portul Timișoara dispune de o platformă lungă de aproape 2 km. și jumătate, între Moara Mare și podul c. f. spre Modoș, care permite să se facă operațiuni la 25 vase acostate; de șosele ce favorizează încărcările și descărcările direct în vase și din vase; de două linii ferate de garaj și de câteva magazii de cereale.

Se transportă pe vasele ce circulă pe canalul Bega pasageri, cereale, produse petrolifere, lemne ,ciment, minereuri, metale, cărbuni, fierărie lucrată, mașini, vite, ș. a.

Pe partea iugoslavă a canalului, trecerea vaselor se face în câteva puncte prin ecluze, numai în cursul zilei, ca și pe partea românească; iar cele trei porturi iugoslave — Klek, Ecika și Iteba — dispun de un utilaj asemănător cu al celor românești.

Aceleași cauze produc aceleași efecte.

Acelaș regim navigabil defectuos, — și într'o parte și în cealaltă a canalului Bega, — a pus în discuție modificarea sa în interesul ambelor state vecine. Cum navigațiunea pe Bega românească și iugoslavă nu se face de cât în cursul zilei, se impune luarea măsurilor pentru asigurarea circulației vaselor și în cursul nopții, pe toată lungimea sa, în deplină siguranță.

Dacă ținem apoi seama de factorul timp, în materie de transporturi fluviale, constatăm că pe canalul Bega, el este cel mai puțin luat în serioasă considerație, căci, pe când între portul iugoslav Titel și portul românesc Timișoara, — deci pe o lungime de 114 km. — vasele încărcate cu mărfuri parcurg această distanță în trei zile; între Viena și Titel, vasele încărcate cu mărfuri parcurg o distanță considerabilă pe Dunăre până la intrarea în canalul Bega, în acelaș interval de timp; iar între Budapesta și Titel, cu o zi mai puțin.

De aceea, consiliul economic al Înțelegerii Balcanice a luat în examinare problema îmbunătățirii regimului navigației pe canalul Bega, căci în modul acesta se vor intensifica transporturile și interesele economice ale regiunilor învecinate vor fi satisfăcute.

Incordarea internațională

Anunțarea pactului de neagresiune dintre Germania și Soviete a precipitat ritmul evenimentelor. Pe unde sau pe fir se încrucișează într'o învălmășeală turbure veștile despre activitatea diplomatică înfrigurată a guvernelor și informațiile despre pregătirile militare cu polemicile de presă violente, cu incidentele de frontieră și cu telegramele de propagandă menite să formeze opiniile publice naționale sau să creeze confusie în raporturile internaționale.

Să reținem în acest vârtej al evenimentelor faptele esențiale.

D. Ribbentrop se află la Moscova, unde a avut eri două lungi întrevederi, după amiază și seara, cu d. Molotov și cu d. Potemkin, în vederea încheierii pactului de neagresiune germano-sovietic.

In cursul nopței, târziu, pactul de neagresiune a fost semnat și publicăm textul lui la ultima oră.

El conține clauze de o importanță politică deosebită asupra cărora vom reveni în numărul viitor, întrucât textul pactului ne-a parvenit la oră târzie.

Misiunile militare ale Franței și Marei Britanii sunt încă la Moscova, dar consultările n'au fost reîncepute.

Intre timp guvernele interesate sunt în așteptarea explicațiilor cerute prin ambasadorii lor la Moscova.

După primele două zile de la anunțarea pactului de neagresiune, o constatare se poate totuși face cu o precizie îndestulătoare : după primele impresii de uimire, la Londra, la Paris și la Varșovia se dă dovadă de o liniște deplină și de o hotărâre nestrămutată. Polonia se arată ferm decisă să se apere. Guvernele din Londra și Paris i-au făcut cunoscut că vor respecta în întregime îndatoririle, care decurg din pactul lor de asistență.

Pactul germano-rus n'a schimbat astfel echilibrul existent al forțelor. Intr'adevăr, la data când a fost anunțat, negocierile cu Sovietele erau în curs. Colaborarea rusă la lupta contra agresiunii nu era o realitate, ci o simplă speranță. Pactul dintre Reich a nimicit-o sau a amânat-o. Rezultatul definitiv se va vedea în curând. Dar și atunci ca și astăzi, Polonia era hotărîtă să se bizue pe propriile sale forțe și cele două Puteri occidentale să-i dea sprijinul lor. Această situație se menține.

In schimb, efectele psihologice și politice ale pactului continuă să fie extrem de puternice. Nesiguranța e mai mare ca ori când ; încordarea internațională crește ceas de ceas. Audiența d-lui Neville Henderson la cancelarul Hitler, Miercuri de dimineață, a avut un rezultat cu totul negativ. Ambasadorul britanic a remis Fuehrerului un mesagiu al d-lui Chamberlain, prin care primul ministru britanic răspundea unei comunicări ce i se făcuse de d. Dircksen, ambasadorul Reichului la Londra cu privire la atitudinea Angliei față de situația internațională.

D. Chamberlain comunica d-lui Hitler că Marea Britanie își va respecta obligațiile față de Polonia.

Audiența ambasadorului britanic a durat zece minute. Fuehrerul a comunicat ambasadorului britanic că angajamentele Angliei nu pot avea nici o influență asupra acțiunii germane.

De o parte și de alta deci intransigența este totală. In ședința de azi a parlamentului,

(Continuare in pag. 2-a)

Noul pod de legătură peste Vistula între Danzig și Prusia Orientală

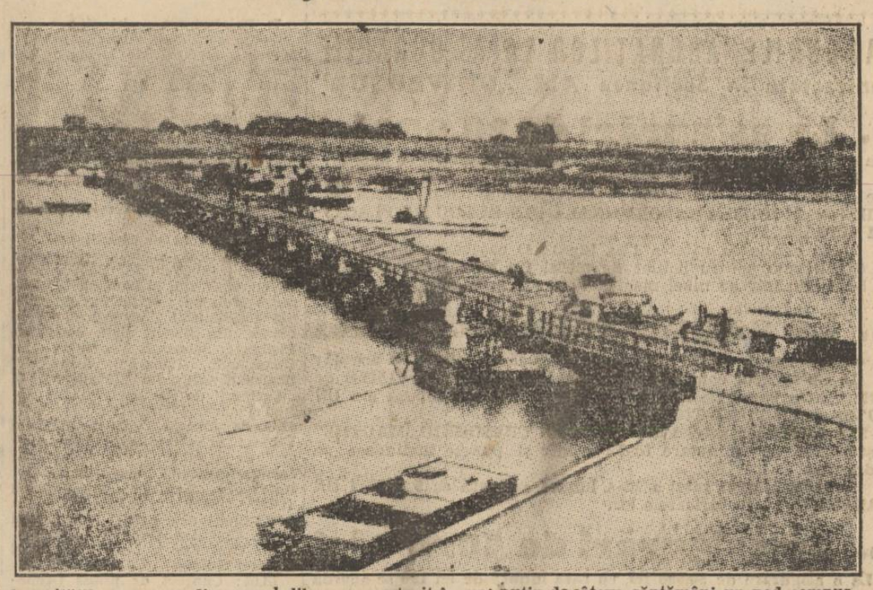

Autoritățile germane din orașul liber au construit în mai puțin de câteva săptămâni un pod compus din 24 pontoane, în lungime de cca. 300 m. care are la mijloc 2 pontoane mobile, spre a da posibilitate vapoarelor să treacă dintr'o parte într'alta a Vistulei.

Textul pactului de neagresiune germano-rus

Moscova, 23 (Rador). — In cursul nopții s'a dat publicității următorul comunicat oficial :

D. von Ribbentrop, ministrul de afaceri străine al Reichului, a avut Miercuri după amiază, în prezența ambasadorului german la Moscova, contele von Schulenberg, o întrevedere de trei ore cu d-nii Molotov și Stalin.

La ora 22, d. von Ribbentrop s'a dus din nou la Kremlin pentru continuarea negocierilor.

Negocierile s'au terminat prin încheierea unui pact de neagresiune între Germania și Uniunea Sovietelor.

Pactul a fost semnat de către d-nii von Ribbentrop, ministrul de afaceri străine al Germaniei, și Molotov, președintele consiliului comisarilor poporului și comisar al poporului pentru afacerile străine al Uniunei Sovietice, în prezența d-lui Stalin și a ambasadorului german, d. von Schulenberg.

Tratatul are următorul text:

Guvernul Reichului german și guvernul Uniunei Republicilor Sovietice socialiste, călăuzite de dorința de a consolida pacea între Germania și URSS și întemeindu-se pe prescripțiile fundamentale ale tratatului de neutralitate din 1926, au hotărît următoarele:

Art. 1 : Cele două părți contractante se angajează de a se abține dela orice act de agresiune, dela orice acțiune agresivă și dela orice agresiune, fie individuală, fie în legătură cu alte puteri.

Art. 2: In cazul când una din părțile contractante ar fi obiectul unui act de războiu din partea unei terțe puteri, cealaltă parte contractantă nu va susține această terță putere sub nici o formă.

Art. 3 : Cele două părți contractante vor rămâne pe viitor în contact consultativ pentru a se informa de chestiunile ce afectează interesele comune.

Art. 4: Niciuna din cele două părți contractante nu va participa la un grup de puteri îndreptat mediat sau imediat contra uneia din cele două părți.

Art. 5: In caz de diferende sau conflicte care s'ar produce între cele două părți contractante asupra unor chestiuni de vreun fel oarecare, cele două părți vor rezolva aceste diferende sau aceste conflicte pe calea unor schimburi de vederi amicale și la nevoie printr'o comisie de arbitraj.

Art. 6 : Prezentul acord este încheiat pe o durată de 10 ani, în așa fel încât dacă una din cele două părți nu denunță tratatul cu un an înainte de expirare, acordul se va prelungi automat pe încă cinci ani.

Art. 7 : Acordul va fi ratificat în cel mai scurt timp.

Documentele de ratificare vor fi schimbate la Berlin.

Acordul intră în vigoare imediat după semnare.

Acordul a fost redactat în limba rusă și în limba germană.

Va semna și Italia un pact cu Sovietele?

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Paris, 23. — Circulă aci zvonul că după ce Reichul va fi semnat pactul de neagresiune cu Sovietele, Italia va semna și ea un pact identic cu U. R. S. S.

Lipsește însă orice confirmare a acestei știri.

„Germania nu renunță la apărarea intereselor ei vitale"

Răspunsul dat mesajului d-lui Chamberlain către d. Hitler

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 23. — Ambasadorul englez, sir Neville Henderson, a plecat azi dimineață cu avionul la Berchtesgaden, unde a fost primit de cancelarul Hitler, căruia i-a transmis un mesaj al d-lui Chamberlain.

Faptul acesta a fost considerat aci ca evenimentul zilei și aprecierea aceasta a fost pe deplin îndreptățită de rezultatul audienței ambasadorului britanic la Fuehrer. Pe cale oficială, se anunță că textul mesajului d-lui Chamberlain este identic cu acela al comunicatului dat Marți seara după ședința cabinetului britanic care n'a fost deloc reprodus de presa germană.

Audiența d-lui Henderson n'a durat decât 10 minute.

TOT OFICIAL SE ANUNȚA CA IN RASPUNSUL DAT MESAJULUI D-LUI CHAMBERLAIN, SE ARATA CA „OBLIGAȚIILE LUATE DE ANGLIA NU POT DETERMINA GERMANIA SA RENUNȚE LA APARAREA INTERESELOR EI VITALE".

Din răspunsul acesta se vede în mod limpede atitudinea politicii exterterne germane și cercurile din jurul ministerului de externe german o interpretează în sensul „că Reichul n'a lăsat să apară nicio îndoială că nu va renunța la revendicările sale față de Polonia și că nu se lasă influențat de Anglia".

*

Insemnătatea acestor declarații nu poate fi trecută cu vederea, ele dovedind că

D. NEVILLE HENDERSON

Germania stărue asupra punctului ei de vedere.

Se precizează în același timp că Germania nu va admite în nici un caz ca problema Danzigului și a Coridorului să formeze obiectul unei conferințe.

*

Tratativele pentru încheerea pactului de neagresiune germano-sovietic, în vederea cărora d. Ribbentrop a sosit azi la ora 13 la Moscova, au început la ora 15,50 și nu fuseseră însă terminate după trei ore de discuții.

Cu toate că nu se știe încă nimic la Berlin despre rezultatul acestor tratative, se crede că ele nu vor fi în nici un caz încheiate în cursul zilei de azi. Se mai spune că s'a și căzut de acord asupra punctelor principale ale pactului, dar că textul n'a fost încă fixat.

In ce privește conținutul pactului se crede că el va fi foarte asemănător celui dela Rappalo. Sunt și anumite versiuni conform cărora pactul ar putea avea un conținut asemănător cu acela al unui tratat de alianță.

*

Chestiunea termenului în care Germania va porni la realizarea revendicărilor ei continuă să fie viu discutată. De relevat în această privință, că sunt unii cari cred că acest termen ar putea suferi oarecare amânare. Faptul acest nu pare totuș posibil, mai ales în urma anunțării discursului pe care generalul Brauchitsch îl va adresa armatei, cu ocazia aniversării bătăliei dela Tannenberg.

In răstimp, presa germană continuă atacurile împotriva Poloniei, relevând în primul rând atacarea cu focuri de tun a unui avion german de către polonezi

Lovituri de tun trase de polonezi împotriva unui avion german

Danzig, 23 (Rador). — Agenția D. N. B. anunță că mai multe lovituri de tun au fost trase împotriva avionului german de turism care a plecat azi la amiază dela aeroportul Tempelhof pentru Danzig și Koenigsberg.

La ora 14 și 23 minute, pe când avionul se afla în afara teritoriului polonez nu departe de frontiera Danzigului, tunurile unităților de apărare contra avioanelor ale armatei polone au deschis focul împotriva aparatului.

Pilotul avionului, căpitanul de aviație Gitschmidt a declarat că obuzele au făcut explozie aproape de aparat.

*

Berlin, 23 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite:

Marele avion german trimotor „D-ABNP", aparținând societății Luft-hansa, a plecat Miercuri după amiază dela Danzig la Berlin.

In momentul când avionul se găsea la 20 km. de coastă, sburând de deasupra mării Baltice la o altitudine de 1500 metri, bateriile de coastă poloneză și un bastiment de război polonez au deschis focul împotriva acestui aparat pe bordul căruia se aflau 17 pasageri, dintre care 4 copii.

Echipagiul avionului era format din căpitanul Boehner, mecanicul Nickel și radiotelegrafistul Suppa.

A fost un avion german de bombardament

Varșovia, 23 (A. T. E.) — In legătură cu știrea dată de agenția D. N. B. cu privire la loviturile de tun trase de bateriile de tun antiaeriene poloneze împotriva unui avion german, se dă următorul comunicat oficial:

„Azi la ora 16 ,a fost semnalat un avion de bombardament german monoplan cu două motoare, care sbura dela Est spre Vest la o înălțime de 700 de metri și la o depărtare de 1500 de metri de coastă deasupra [illegible] supra căreia sbura avionul german e declarată zonă de război, iar sborul oricărui avion pe deasupra ei este oprit. Bateriile antiaeriene poloneze au tras mai întâi un foc în aer, iar avionul german continuând să sboare deasupra zonei interioare, au tras trei lovituri de tun împotriva lui. Știrea, așa cum e dată de agenția germană, că ar fi fost un avion civil, pe când în realitate a fost vorba de un avion militar, este considerată ca o provocare".

S'a accentuat pesimismul la Paris

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Paris, 23. — Cercurile parlamentare au manifestat astăzi un accentuat pesimism în ce privește evoluția evenimentelor internaționale.

Comunicatul dela Berlin relatând întrevederea dintre cancelarul Hitler și d. Henderson, ambasadorul Marei Britanii a mărit îngrijorarea cercurilor parlamentare. Intr'adevăr declarația Fuehrer-ului că angajamentele Angliei nu vor împiedica Germania de a-și apăra interesele ei, dovedește intențiunile și hotărîrea cancelarului.

Dar, atmosfera parlamentară nu indică în mod complect și impresiunea opinici publice. Ziarele recunosc că tratatul germano-sovietic a fost o lovitură adusă cauzei păcii. Unele ziare se întreabă dacă mai este rațiunea ca misiunile militare franco-britanice să rămână la Moscova.

Pe de altă parte alte ziare arată că semnarea pactului germano-sovietic a produs o adevărată zăpăceală printre puterile semnatare ale pactului anti-comintern.

Opinia publică își păstrează tot calmul cu tot dramatismul situației.

In ce privește părerile cercurilor guvernamentale este greu de precizat întru cât toți membrii guvernului păstrează cea mai mare discrețiune. Mâine se va ține un important consiliu de miniștri — se poate spune istoric — sub prezidența d-lui Albert Lebrun, președintele Republicei. In acest consiliu se vor decide măsurile ce urmează să fie luate.

Trebue subliniat faptul că solidaritatea franco-britanică este întreagă și că la Londra și la Paris există hotărîrea definitivă ca ambele țări să-și îndeplinească obligațiile luate. De altfel ambasadorul Marei Britanii, sir Neville Henderson a comunicat acest lucru d-lui Hitler.

Intre timp d. Daladier continuă să ia, în domeniul militar măsuri din cele mai importante. Măsuri identice au fost luate și în Marea Britanie.

Odată trecut momentul de surpriză, s'a putut constata că nimic nu s'a schimbat, că pozițiile și hotărîrea Marei Britanii și Franței n'au variat. Dealtfel d. Chamberlain va anunța aceasta mâine la Camera Comunelor și este probabil că o identică declarație va fi făcută după consiliul de miniștri de mâine, de d. Daladier.

RENE SAIVE

Ședința comitetului apărării naționale la Paris

Paris, 23 (Rador). — Ședința comitetului permanent al apărării naționale a durat dela ora 18 la ora 19.30.

Printre persoanele care au asistat la această ședință era și generalul Vuillemin, precum și generalul Tetu, șeful statului major al armatei aeriene, generalul Aube, inspector general al apărării teritoriale și generalul Decamp, șeful de cabinet al d-lui Daladier.

La sfârșit d. Daladier a avut o întrevedere cu d. Bonnet.

Franța cheamă sub drapel un nou contingent de rezervă

Paris, 23 (Rador). — Președinția consiliului comunică:

„Dată fiind situația internațională, guvernul a hotărît să completeze măsurile militare luate mai dinainte, chemând subt drapel un contingent suplimentar și soldați din rezervă'.

Chemarea se va face pe calea afișelor, ce vor fi lipite în cursul nopții la primării și pe monumentele publice.

Paris, 23 (Rador). — Chemarea unor noui contingente de rezerviști ,hotărîtă astăseară de guvern, se referă la oamenii a căror fascicolă de mobilizare poartă cifrele 3 și 4.

Guvernul francez a lămurit pe deplin guvernul italian asupra intențiilor sale

Roma, 23 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." află că declarațiile făcute contelui Ciano de către ambasadorul Franței, în cursul întrevederii de azi, care a durat trei sferturi de oră, au fost tot atât de formale ca și acelea făcute d-lui Hitler de către ambasadorul Angliei la Berlin.

In felul acesta la Roma nu mai poate exista nici o îndoială asupra intențiilor și părerilor guvernului francez.

Se adaugă că răspunsul contelui Ciano a fost asemănător cu acela al d-lui Hitler.

La Roma se arată că comunicarea făcută de d. Hitler d-lui Henderson are o importanță deosebită, dat fiind că azi nimeni nu poate afirma că a procedat fără să cunoască atitudinea celorlalte părți, spre a se sustrage răspunderii.

La Paris se aplică dreptul de rechiziție

Paris, 23. — Cu începere de la orele 24 în noaptea aceasta guvernul a hotărît aplicarea [illegible] regiunea parisiană.

Acest drept va fi aplicat în deosebi în ce privește mijloacele de transport.

R. S.